

تعریف بیماری:

بیماری انسفالیت مغزی درحقیقت التهاب فعال بافت مغزی است. که معمولاً نوعی ویروس عامل ایجادکننده آن است. التهاب مغز باعث تورم بافت مغز شده و علائم بیماری بروز می کند.

شیوع انسفالیت ۱۵-۱۰ نفر در هر ۱۰۰ هزار نفر در سال می باشد و می تواند در هر سنی رخ دهد ولی بیشتر در سنین جوانی رخ می دهد.

علل و منشاء بیماری:

بیماری انسفالیت مغزی معمولاً در حین یا بعد از ابتلا به یک عفونت ویروسی بروز می کند. و ممکن است بعد از ابتلا به HIV یا آنفولانزا، سرخک، سرخجه، اوریون، آبله مرغان و هاری بروز کند. و در برخی موارد نیز عفونت قارچی، باکتریایی، انگلی و... می تواند منجر به انسفالیت شود. در برخی مواقع مصرف برخی داروها نیز می تواند علتی بر بروز این بیماری شود.

عامل بعدی ایجاد انسفالیت علل اتوایمیون می باشند که سیستم ایمنی بدن به خود بدن آسیب وارد می کند.

علائم و نشانه های بیماری:

این بیماری با علائم مختلفی بروز می کند و طی روزها و هفته ها پیشرفت می کند علائم به شرح زیر می باشد.

- تب
- کسالت
- شبیه به یک سرماخوردگی
- خواب آلودگی
- تغییرات خلقی و رفتاری
- اختلال در حافظه
- سردرد و گیجی احساس سبکی سر
- تشنج
- حساسیت به نور و صدا
- بی حسی یا فلجی در دست و یا بخش هایی از صورت
- مشکل در تکلم
- تاری دید و دوبینی
- تهوع و استفراغ و تحریک پذیری

تشخیص بیماری:

بررسی سوابق پزشکی و معاینه فیزیکی به همراه بررسی علائم توسط پزشک متخصص اساس تشخیص انسفالیت است. برای بررسی دقیق از سی تی اسکن یا ام آر آی و آنالیز مایع مغزی نخاعی و روش الکتروانسفالوگرام و آزمایشات خون و ادرار و در صورت نیاز از بیوپسی مغزی استفاده می شود.

درمان بیماری:

در مواقع خفیف مراقبتهای حمایتی و تحت نظر قرار گرفتن بیمار توصیه می شود.

تجویز مایعات و استفاده از داروهای ضدالتهابی غیراستروئیدی و در صورت شک به انسفالیت وایرال استفاده از داروهای ضد ویروس توصیه می شود.

افرادی که با انسفالیت شدید در بیمارستان بستری می شوند ممکن است به موارد زیر نیاز داشته باشند:

- کمک به تنفس و همچنین نظارت دقیق بر تنفس و عملکرد قلبی و ریوی

- تزریق مایعات داخل وریدی برای اطمینان از هیدراتاسیون مناسب و کنترل سطح موادمعدنی ضروری بدن

- داروهای ضدالتهابی

- ضد تشنج مانند لوتیراستام

- DVT پروفیلاکسی

- در موارد شک به علل اتوایمیون استفاده از IVIG یا پلاسمافرز

در موارد شک به علل ویروسی استفاده از داروهای ضد ویروسی.

آموزش‌های خودمراقبتی:

۱. در صورت داشتن درد (سر درد و در عضلات و...) به پرستار اطلاع دهید.
۲. در مراحل حاد بیماری طبق دستور پزشک باید ناشتا باشید و در مراحل بعدی ابتدا از مایعات و آب میوه طبیعی استفاده کنید.
۳. از مصرف مایعات شیرین پرهیز کنید
۴. جهت کاهش اضطراب در اتاق آرام و تاریک استراحت کنید و تا جای ممکن محدودیت ملاقات داشته باشید.
۵. اگر بیمار با مشکلاتی در بلع همراه است، فراهم آوردن رژیم غذایی نرم، نیمه جامد و قرار دادن بیمار در پوزیشن نشسته در هنگام صرف غذا ضروری می باشد
۶. با توجه به احتمال افزایش فشار مغزی سرباید ۳۰ درجه بالاتر از بدن قرار گیرد.
۷. جهت پیشگیری از عفونت های تنفسی توصیه به تنفس عمیق و سرفه می شود.
۸. خشک و تمیز نگه داشتن پوست و پیشگیری از اعمال فشار بر نقاط فشاری و ارزیابی مکرر پوست از نظر زخم فشاری در بیماران بی حرکت.

۹. رژیم غذایی:

از وعده های کم حجم و مکرر در طول روز استفاده کنید.

۱۰. فعالیت و استراحت:

در مراحل حاد بیماری در تخت استراحت کنید و تدریجا در صورت احساس سلامتی با اجازه پرستار فعالیت را شروع کنید.

۱۱. آموزش سلامت:

از مصرف دخانیات، مشروبات الکلی اجتناب نمایید. از استرس و اضطراب دوری نمایید. از داشتن اضافه وزن پرهیز نمایید.

منابع: پرستاری داخلی جراحی برون-سودارث
شماره تماس واحد مربوطه:

۰۴۱۳۳۳۴۷۰۵۴ داخلی: ۱۰۴۵-۱۰۴۶

آدرس و بارکد سایت مرکز:

www.imamreza.tbzmed.ac.ir

بیماری انسفالیت مغزی

گروه هدف: بیماران انسفالیت مغزی

تهیه و تنظیم:

معصومه موذن (کارشناس پرستاری)

زیر نظر: دکتر طاهر اقدم (رئیس بخش)

تاریخ تهیه: پاییز ۱۴۰۰

تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۴